

Grindsted Kirke

Søndag d. 20. oktober 2019 kl. 9.30

Steen Frøjk Søvnald

Prædiken til 18. søndag efter trinitatis, Matt 22,34-46. 1. tekstrække

Salmer

DDS 745: Vågn op og slå på dine strenge (DDK 563)

Dåb – DDS 448,1-3 + 4-6: Fyldt af glæde over livets under (DDK 147)

DDS 7: Herre Gud, dit dyre navn og ære (DDK 199)

DDS 52: Du, Herre Krist, min frelser est (DDK 96)

Altergang DDS 62: Jesus, det eneste (DDK 284)

DDS 476: Kornet, som dør i jorden (DDK 322)

DDS 208: Skriv dig, Jesus, på mit hjerte (DDK 285)

DDS 60: Jesus, min drot (DDK 295)

Tekstlæsninger

GT-læsning: Es 40,18-25

Med hvem vil I sammenligne Gud? Hvad vil I sætte op til sammenligning med ham?

Gudebilledet støbes af en håndværker, guldsmeden beklæder det med guld, og han

støber sølvkæder til det. Man vælger træ, der ikke rådner, og søger sig en kyndig håndværker til at opstille et gudebillede, så det ikke vakler. Ved I det ikke? Hører I det ikke? Er det ikke fortalt jer fra begyndelsen? Har I ikke indset det fra jordens grundlæggelse? Det er ham, der troner over jordens flade, men alle dens beboere er som græshopper; han spænder himlen ud som et slør, breder den ud som et telt til at bo i. Fyrster gør han til intet, jordens dommere til tomhed. Knap er de plantet, knap er de sået, knap har stiklingen slået rod i jorden, før han puster på dem, så de visner, og stormen river dem bort som strå. »Med hvem vil I sammenligne mig, så vi skulle være lige?« siger den Hellige.

Epistel: 1 Kor 1,4-8

Jeg takker altid min Gud for jer, for den nåde, som han har givet jer i Kristus Jesus. For i ham er I blevet rige på alt, på al tale og på al kundskab, eftersom vidnesbyrdet om Kristus er blevet grundfæstet hos jer, så I ikke mangler nogen nådegave, mens I venter på, at vor Herre Jesus Kristus skal åbenbares. Han vil også grundfæste jer til det sidste, så I ikke kan anklages på vor Herre Jesu Kristi dag.

Prædiketekst: Matt 22,34-46

Da farisæerne hørte, at Jesus havde lukket munden på saddukæerne, samledes de, og en af dem, en lovkyndig, spurgte ham for at sætte ham på prøve: »Mester, hvad er det største bud i loven?« Han sagde til ham: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.« Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: »Du skal elske din næste som dig selv.« På de to bud hviler hele loven og profeterne.«

Mens farisæerne var forsamlet, spurgte Jesus dem: »Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?« De svarede: »Davids.« Han sagde til dem: »Hvordan kan David så ved Ånden kalde ham herre og sige: »Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, indtil jeg får lagt dine fjender under dine fødder?« Når David altså kalder ham herre, hvordan kan han så være hans søn?« Ingen kunne svare ham et ord, og fra den dag turde heller ingen længere spørge ham om noget.

PRÆDIKEN

I skal have en gåde: To fædre og to sønner var ude på jagt. I løbet af dagen skød de tre ænder, så der blev lige en til hver. Hvordan kunne det lade sig gøre? En del kender sikkert svaret: Der er en farfar, en far og en søn. Den ene af sønnerne er altså også far.

18. søndag efter trinitatis

Gordisk knude

Det er en sjov gåde, som kan løses. Men har I så hørt om gordiske knuder? En gordisk knude er en knude, der er umulig at løse op. Knuden er opkaldt efter Kong Gordios, der havde bundet et åg til sin stridsvogn med en uløselig knude. Oraklet lovede herredømmet over Asien til den der løste knuden. Den kunne ikke løses, men da Alexander den Store kom og heller ikke kunne løse knuden op, huggede han den over med sit sværd. Vi taler om gordiske knuder i overført betydning, når et spørgsmål ikke kan besvares. Fx spørgsmålet: Kan Gud skabe en sten, som han ikke selv kan løfte? Man kan svare både ja og nej, fordi han både kan skabe og løfte alt, og i sidste ende er spørgsmålet meningsløst. Den tidligere statsminister brugte udtrykket ”Gordisk knude” om den blå bloks interne uro for nogle år siden, da tingene var kørt fast. Vi har en gordisk knude, sagde han.

Vores liv kan ind imellem køre helt fast i situationer eller relationer, som vi ikke kan se nogen løsning i. Når noget tragisk eller uforståeligt sker, så er hele vores liv en gordisk knude, som er svært at se en udvej i. I dag skal vi særligt standse op ved en gordisk knude omkring spørgsmålet: Hvem er Jesus Kristus?

Man må gerne sidde og overveje det spørgsmål under prædikenen. Hvis vi spurgte rundt her i kirken, ville vi helt sikkert få mange forskellige svar på det spørgsmål. Nogle ville give teologiske svar ud fra Bibelen, andre ville give filosofiske overvejelser, nogle ville komme med personlige svar ud fra personlige oplevelser. I forrige uge var Charlotte Rørth her i byen og give et stærkt vidnesbyrd ud fra et syn af Jesus i Spanien og sine tre bøger: ”Jeg mødte Jesus”, ”Vi mødte Jesus” og ”Sådan lever jeg med min tro”. Nogle vil måske afvise hele spørgsmålet og sige, at det er totalt irrelevant, hvem Jesus var – og særligt, hvem han er. Helt irrelevant er det dog ikke for nogen af os – det skal jeg komme tilbage til.

I det kapitel, vi har hørt fra, Matt 22, nærmer vi os Jesu sidste påske i de 30-33 år, han formentlig har levet på jorden. Han og disciplene er i Jerusalem, og Jesus

diskuterer med farisæerne. De prøver at fange ham med nogle spørgsmål, som vil udstille Jesus og give ham fjender, så de kan få ham slået ihjel.

18. søndag efter trinitatis

Gåden om tjeneste for Gud og verden

Skattens mønt.

Er det tilladt at give kejseren
skat eller ej?

*Giv Gud, hvad Guds er – og
kejseren, hvad kejserens er!*

Det første er spørgsmålet om skat til kejseren, altså til romerne. Vi kan kalde det gåden om tjeneste for Gud og verden. Skal man betale skat, spørger de – med den bagtanke, at hvis han svarer ja, så får han jøderne på nakken, fordi de hadede romerne og så deres skatteopkrævninger som en slags blasfemi. Svarede han nej, så kunne han dømmes for oprør mod romerne, og det kostede som regel livet. Hvad svarede Jesus på denne gordiske knude? Giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er. Det var et slags sværdslag på den gordiske knude, han kom med, for det lukkede munden helt og aldeles på spørgerne.

Derefter kom en anden gruppe, saddukæerne, og diskuterede opstandelsen fra de døde med Jesus. Vi kan sige: "Gåden om det evige liv". De var moderne skeptikere, forude for deres tid, kan man sige, og mente, at der ikke var nogen opstandelse.

Derfor ville de lokke Jesus i en fælde og spurgte: Hvem skal man være gift med i opstandelsen? Og hvis man har været gift flere gange, hvem af dem får man så? Når jeg snakker med moderne skeptikere, så hører jeg tit noget lignende – spørgsmål om,

hvad der menes med det evige liv. Man kan måske sige: Kommer man til at sidde på en sky og spille på harpe? Skal man gå på gader af guld? Er det ikke bare kedeligt i Himlen? Jo, disse spørgsmål om døden og hvad der på den anden side sidder i alle mennesker, men man kan også holde det på afstand ved at stille sådanne spørgsmål. Saddukæerne mente at have fanget Jesus i ord, for uanset hvad han svarede, så ville svaret ikke være tilfredsstillende. Men Jesus gennemskuede dem igen og sagde de enkle ord: Gud er Gud for de døde, der er levende. Dermed sagde han: Jo, der er helt klart en opstandelse fra de døde. Det evige liv findes. Men: disse umulige og i sidste ende ligegyldige spørgsmål behøver vi ikke have svar på.

18. søndag efter trinitatis

Gåden om det evige liv

Findes der en opstandelse
fra de døde?
*Gud er Gud for de levende –
og ikke de døde!*

Det tredje spørgsmål til Jesus er første del af vores tekst: Mester, hvad er det største bud i loven? Vi kan kalde det: Gåden om kærligheden. Der var en ivrig diskussion blandt jøderne om, hvad det vigtigste bud var – ligesom vi har det i dag. Hvad er vigtigst – på verdensplan: økonomi eller klima? Fattigdom eller sygdom? Hvad skal vi byde mennesker at fokusere på, hvad skal vi advare imod? På nationalt plan: Velfærd eller forurening? Her i Grindsted vil mange sige forurening! Eller på det personlige plan: Hvad er vigtigst – det sjette bud: Du må ikke bryde ægteskabet, eller

det syvende: Du må ikke stjæle. Eller hvad med det første bud: Du må ikke have andre guder. Hvad er det vigtigste bud?

Jesus svarede klart, og her kommer han faktisk slet ikke ind på de 10 bud, for han fokuserer alene på kærligheden: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.« Det er det største og det første bud. Allerede ville nogle klappe i hænderne og sige: »Nu har vi ham«. Diskussionen gik nemlig i høj grad på, om forholdet til Gud eller forholdet til mennesker var vigtigst.

Men så tilføjede Jesus: Men der er et andet, som står lige med det: »Du skal elske din næste som dig selv.« På de to bud hviler hele loven og profeterne. Det vigtigste er kærligheden – i forhold til Gud og mennesker.

18. søndag efter trinitatis

Gåden om kærligheden

Hvad er det største bud i loven?
*Kærlighed til Gud
- og kærlighed til næsten*

Og dermed kunne de ikke sætte ham til vægs. Deres gordiske knuder løste han, ikke med sværdslag, men med geniale ord.

Nu kommer Jesus i stedet for med en gordisk knude til farisæerne: Gåden om Kristus. Her er et vigtigt spørgsmål også til os: Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han? Og de jødiske teologer kunne give det korrekte svar: Davids. Jo, for der var en forventning om, at Kristus eller Messias skulle være en efterkommer af David.

Men nu siger Jesus, at David selv omtalte Kristus som Herre. Det er ligesom med gåden om de to fædre og to sønner på andejagt før, hvor den ene var både søn og far. Her er det lidt anderledes, for her er det Jesus, der er både søn og Herre over David. I en jødisk kontekst ville man sige, at en søn er mindre end far (ikke nødvendigvis i højden, men betydningsmæssigt), og ens herre er større end en selv. Jesus har altså denne mærkelige dobbeltrolle. Hvordan kan det lade sig gøre?

Det ender faktisk med, at Ingen kunne svare ham et ord, og fra den dag turde heller ingen længere spørge ham om noget.

Jeg forstår godt, at de reagerede sådan – for spørgsmålet blev dybt personligt og er dybt personligt til hver enkelt af os, dig og mig. Hvem er Kristus for mig? De fleste af os overlader de gordiske knuder til de dygtigste filosoffer, økonomer, teologer og videnskabsmænd og -kvinder. Men dette spørgsmål skal vi finde svar på: Hvem er Kristus? Og det er ikke en gordisk knude, hvem Jesus er, men det har personlig betydning for os, hvis vi indstiller os på, hvem han er – og indretter vores liv efter det.

Sandheden om ham er, at han er både menneske og Gud – Davids søn og Davids Herre.

I Esajas' Bog står der en underfundig sætning om Jesus, som jeg blev standset af ved juletid engang: Et barn er født os, en søn er givet os. I dag har vi døbt to sønner ved gudstjenesten, og det er stort at stå med sådan en søn – eller datter – i hænderne.

Forældrene kan nu sige: Et barn er født os, en søn er givet os. Men Oskar og Elliot er kun deres forældres barn. Med Jesus kan vi alle sammen sige: Et barn er født os, en søn er givet os. Han er vores alles barn. Han blev født til glæde og til frelse for os alle.

Han er også vores Herre. Det betyder, at Jesus er større end os. Vi er ikke den største. Vi er ikke den største i verden, og det kan vi nok hurtigt skrive under på – men vi er heller ikke den største i vores eget liv, og jeg tror, det er en af de vigtigste erkendelser for os at gøre sig. Jesus står over os. Vi har det med i Trosbekendelsen, når vi

bekender Jesus som ”Guds enbårne søn, vor Herre”. Vi hørte det også i den første læsning, hvor vi måske studsede over formuleringen: Jordens... beboere er som græshopper – i forhold til Gud. Jo, han er større end os. »Med hvem vil I sammenligne mig, så vi skulle være lige?« siger den Hellige, lød det til sidst.

18. søndag efter trinitatis

Gåden om Jesus Kristus

Hvad mener I om Kristus?

Dauids søn – Dauids Herre

Når David altså kalder ham herre, hvordan kan han så være hans søn?

Hvem er Jesus Kristus? Der kan gives mange svar, men jeg har tænkt på fem:

Han er lovgiveren – han siger, hvad der er ret og forkert. Han kunne give love om kejserens mønt, og i dag kan vi finde hans vilje med os i hans eget ord, Bibelen. Vi må indrette vores liv efter, at han er vores Herre.

Han er kærligheden. Han virkeliggjorde kærligheden til Gud og mennesker, som han selv talte om, helt fuldkomment. Hans offer på korset var én stor kærlighedserklæring til hele verden. Således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn.

Han er Dommeren over levende og døde. En dag kommer Jesus igen, og da skal alle bøje knæ for ham og bekende, at Jesus er Herre, og Jesus skal dømme folkene til frelse eller fortabelse. Enten må vi bøje knæ for ham her, mens vi lever, eller på dommens dag, når vi står ansigt til ansigt med ham.

Jesus er Frelseren. Han kan redde os, der kører fast i vores synder, fejl og svigt. Han tilgiver enhver, der kommer til ham.

Jesus er Livgiveren. Døden kunne ikke holde ham fast, for han opstod fra de døde.

Han kan også give os liv, ja evigt liv. Han har magt og kraft til at redde os fra mørkets magt over i sit rige og ind i det evige liv.

Hvad siger I om Kristus? Du må også give dit svar!

Amen!